

**MUTAȚII SURVENITE ÎN LOGISTICA ARMATEI
ROMÂNE PE FONDUL INTEGRĂRII ÎN UE**

**CHANGES IN THE ROMANIAN ARMED FORCES
LOGISTICS ON THE BACKGROUND OF EU
INTEGRATION**

Gl. bg. (r.) prof. univ. dr. Mircea UDRESCU*
Col. (r.) Benone ANDRONIC**

***Rezumat:** Globalizarea a fost și este, în același timp, un proces și o stare de fapt. A fost și este un proces, deoarece cunoaște adânci prefecheri cantitative și calitative de natură politică și economică în timp, și a fost și este o stare de fapt, deoarece a permis și permite acțiuni de comparare a elementelor constitutive pe momente evolutive. Dincolo de rațiunile sale politice, globalizarea se putea justifica prin două componente majore: evoluția tehnologică și evoluția piețelor de schimb. Astfel, este de înțeles de ce globalizarea nu a produs și nu produce aceleași niveluri de satisfacție, deoarece nici cunoașterea tehnică și științifică nu este uniformă.*

Globalizarea a fost susținută de paradigma sa de bază, liberalizarea circulației capitalurilor, mărfurilor și forței de muncă, ca formă sigură de ridicare generală a nivelului de viață de pretutindeni, ca formă sigură de eradicare a sărăciei. Ca proces ce se dorea mondial, globalizarea a fost susținută de principalele organisme internaționale, atâta vreme cât a satisfăcut interesele majore ale principalilor actori internaționali.

Uniunea Europeană s-a constituit ca o formă de realizare a ideii de globalizare, particularizată la continentul european, în deplin consens cu interesele SUA.

* Profesor universitar asociat la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, membru titular al Academiei Oamenilor de Științe din România, email: mirceaudrescu@yahoo.com

** Profesor universitar asociat la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, membru asociat al Academiei Oamenilor de Științe din România, email: benoneandronic@yahoo.com

România a dorit să fie primită în rândul țărilor membre ale Uniunii Europene, în timp ce nucleul inițial al acestei structuri politico-economice a condiționat major acceptarea acestei dorințe. Ca atare, sugestiile de privatizare a principalelor sectoare ale economiei naționale, de restructurare a aparatului administrativ, de aliniere legislativă, de acceptare a monitorizării implementării principiilor specifice statului de drept etc. au fost respectate cu strictețe. Vectorul militar a constituit vârful de lance care a făcut ca România să fie integrată atât în NATO, cât și în Uniunea Europeană.

Marea seducție a globalizării, pentru secolul XXI a constat în crearea instituțiilor care să pună în valoare promisiunile benefice ale globalizării și să evite crizele mondiale de proporții. Dar politica de excepționalitate a SUA, prin boicotarea înțelegerilor care au adus globalizarea la rang de ideologie politică și economică, a făcut ca managementul globalizării să eșueze lamentabil. Globalizarea democratică a eșuat, iar centrele regionale ce au susținut globalizarea au intrat în derută de predictibilitate.

România se găsește în situația în care, respectând cu bună credință criteriile de acceptare, și-a destructurat radical întreaga economie și și-a subordonat total organismele militare intereselor de integrare. Pe acest fond, și logistica armatei României a devenit parte a integrării, fiind acum dependentă plenar de importurile din țările dezvoltate economic. Cu o înzestrare cu armament și tehnică militară dependentă de importuri, cu principalele servicii externalizate, Logistica militară românească seamănă acum mai mult cu o familie ce trăiește bine numai prin operațiuni de creditare. Predictibilitatea logistică este condiționată esențial de capacitatea proprie de a satisface nevoile de apărare, capacitate care s-a redus dramatic, mai ales după ce economia românească a urmat pașii integrării reale.

Cuvinte cheie: globalizare; economie; logistică; competitivitate; standardizare.

Abstract: Globalization was and still is, at the same time, a process and a state of fact. It was and still is a process because it presents quantitative and qualitative transformations, and it was and still is a state of fact because it allowed and allows comparisons between its constitutive elements on different moments in its lifecycle. Beyond its political reasons, globalization could be justified by two major evolutionary components: technology and exchange markets. Hence, it is understandable why globalization did and does not produce the same levels of satisfaction, as neither the scientific and technical knowledge is uniform.

Globalization has been sustained by its basic paradigm, namely the freedom of capital mobility, as well as of goods and workforce, to ensure the annihilation of poverty. As a process intended to be global, it was sustained by the main

international organizations, as long as it satisfied the major interests of the global stakeholders.

The European Union has been established as a way to implement the globalization idea, adapted to European area, in full consent with USA interests.

Romania wished to be received in the group of member countries of European Union, while the initial core of this political-economical structure heavily conditioned the acceptance of this wish. As such, the suggestions for privatization of main national economic sectors, the administrative reorganization, the legislation alignment, the acceptance of being monitored regarding the implementation of the rule of law principles, etc. were strictly abided. The military vector represented the spearhead that made Romania become integrated in NATO, as well as in the European Union.

The great seduction of globalization, for the 21st century, consisted in the establishment of institutions that can harvest the beneficial promises of globalization and the possibility to avoid crises of global proportions. However, the exception policy of USA, by cancelling the deals that raised globalization to the rank of political and economic ideology, made the globalization management fail dramatically. Democratic globalization failed, while regional centers that sustained globalization went uncertain in predictability.

Romania finds itself in the situation in which, respecting in goodwill the acceptance criteria, it radically dismantled the entire economy and it totally subordinated its military structures to the integration interests. Thus, Romanian Army logistics was also part of integration, now being plenary dependent on imports from economically developed countries. With armament endowment and the import dependent military technique, with the main services externalized, Romanian Army logistics resembles more a family that lives well only through credit operations. Logistics predictability is mainly conditioned by its own capacity to satisfy the defense needs, capacity that has been dramatically reduced, especially after the Romanian economy followed the steps of the real integration.

Keywords: *globalization; economy; logistics; competitiveness; standardization.*

Managementul globalizării în prag de eșuare. În anul 2000, profesorul Charles Doran a definit printre primii fenomenul globalizării, astfel: „intersecția dintre tehnologia informației și economia globală. Aceasta poate fi cuantificată în termeni de intensitate, acoperire, volum și valoare a tranzacțiilor internaționale în sferile mondiale ale informațiilor, finanțelor, comerțului și administrației. O creștere substanțială a ratei

acestor tranzacții în ultimii zece ani și, deci, a nivelului lor este manifestarea măsurabilă a globalizării”¹ Atâta vreme cât globalizarea a fost pe agenda celor mai puternice state, libertatea circulației capitalurilor, mărfurilor și forței de muncă a vizat realizarea unei economii nerestricționate. Dar cadrul mondial este constituit din entități statale, care pot să susțină sau să se opună principiilor prin care se propagă globalizarea. De aceea, s-a argumentat că „Globalizarea oferă acestor state un complex amestecat de motivații. Pe de o parte, le oferă posibilitatea de creștere economică, de flux de capital străin și de reducere treptată a sărăciei. Pe de altă parte, există pericolul unor dislocări masive, al pierderii controlului național asupra bunurilor economice fundamentale și al exploatării sociale... Cu cât economia unei țări este mai avansată, mai bogată în capital și mai inovatoare, cu atât mai entuziast participă elita respectivei țări la propagarea globalizării.”²

Dincolo de rațiunile sale politice, globalizarea s-a putut justifica prin două componente majore: evoluția tehnologică și evoluția piețelor de schimb. Dezvoltarea tehnologică a produs mutații semnificative în toate domeniile, iar cea din transporturi și comunicații (telecomunicații) a avut drept urmare scăderea spectaculoasă a costurilor. Pe ansamblu, se apreciază că „Nu numai prețul transportului a scăzut, ci și importanța comerțului cu mărfuri în economia mondială. Transportul materiilor prime și al produselor alimentare neprelucrate a fost înlocuit în mare măsură prin bunuri manufacturate finite, care sunt făcute cu materiale mai ușoare și ocupă mai puțin spațiu. Cu alte cuvinte, produsele comercializate în prezent au astăzi o valoare de unitate mai mare, iar costul transportului a scăzut, reducând proporția precedentelor față de cele ulterioare. De fapt, s-au micșorat radical barierele naturale de timp și spațiu dintre țări și s-a redus costul expedierii mărfurilor, al serviciilor, al oamenilor, capitalurilor, tehnologiei sau informațiilor de la una la alta. Distanțele la scară mondială au scăzut prin internaționalizarea economiei și crește gradul de interdependență”³.

¹ Apud Zbigniew Brzezinski, *Marea dilemă: a domina sau a conduce*, Editura Scripta, București, 2005, p. 139.

² *Ibidem*, p. 140.

³ Guillermo de la Dehera, *Învingători și învinși în globalizare*, Editura Historia, București, 2007, pp. 120-121.

Cel de-al doilea factor, liberalizarea schimbului de mărfuri, de servicii și de capitaluri, s-a produs la scară planetară prin *Acordul General cu privire la Comerț și Tarife*, rezultat al acțiunii coordonate a *Organizației Mondiale a Comerțului*, a *Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică* și a *Fondului Monetar Internațional*, care este pus în practică prin numeroase acorduri bilaterale și regionale. Modelele economice neoclasice consideră că finanțarea internă constituie motorul determinant al dezvoltării. Țările care economisesc mai mult pot investi mai mult și, pe cale de consecință, se dezvoltă mai rapid. Atingerea unei convergențe dorite de venit diferă, totuși, deoarece productivitatea socială și ratele sumelor economisite nu sunt aceleași pretutindeni, de la zonă la zonă și de la țară la țară. În aceste modele, liberalizarea comerțului poate să accelereze indirect creșterea economică, generând o eficiență economică mai mare prin realocarea de resurse productive în direcția acelor sectoare cu un avantaj relativ mai mare, competiția internațională făcând firmele să fie mai deschise spre inovație și asimilare de tehnologii străine, în timp ce economiile închise sunt lipsite de fundamentele necesare inovării și creșterii productivității⁴.

Globalizarea a fost și mai este încă susținută de mirajul realizării unei convergențe globale de venituri și de nivel de trai, prin liberalizarea capitalurilor și liberalizarea forței de muncă. Comerțul internațional influențează, de asemenea, volumul de emigrare, deoarece comerțul acesta este un substitut pentru mișcarea factorilor de producție. Astfel, importurile de bunuri și servicii obținute cu munca mai puțin calificată, dar folosită intensiv, din țările sărace către cele dezvoltate constituie o frână în calea migrației de forță de muncă în aceeași direcție. Atâta vreme cât muncitorii au locuri de muncă în industrii arondate exportului, ei sunt mai puțin motivați să emigreze, și-și vor exporta munca prin produsele exportate. Din acest motiv, emigrarea poate avea același efect asupra pieței muncii, asupra inegalității salariale în țările dezvoltate, ca și comerțul internațional⁵.

Nu este întâmplător faptul că mass-media din țările cele mai bogate (SUA, UE, Japonia, Canada, Coreea de Sud etc.) au constituit portdrapelul

⁴ Michael Porter, *The Competitive Advantage of Nations*, Free Press, New York, 1990, pp. 12-13.

⁵ Cf. Mundell R., *International trade and factor mobility*, 1975, American Review, 47, June.

susținerii beneficiilor globalizării. Cea mai mare parte a elitelor acestor țări au încercat să convingă restul celorlalte state că globalizarea a devenit o realitate palpabilă, o normă explicită a raporturilor internaționale, un suport moral al eradicării sărăciei. Pe cale de consecință, globalizarea a pătruns în mediile universitare, a devenit pentru multe state un fel de scop național, iar pentru SUA, o modalitate de recunoaștere internațională a rolului său de conducător evident al lumii spre prosperitate și binefacere. Președintele Clinton s-a impus ca lider nedeclarat al globalizării. Pentru el „*Aceia care doresc să se opună forțelor globalizării, pentru că le este teamă de consecințele ei, cred că nu au deloc dreptate. O experiență de 50 de ani a arătat că integrarea economică și cooperarea politică sunt forțe pozitive. Aceia care cred că globalizarea se referă doar la economiile de piață nu au nici ei dreptate... Trebuie să recunoaștem că globalizarea ne-a făcut mai liberi și mai dependenți unii de alții*”⁶. La numai câteva luni de la aceste considerente, președintele SUA concluziona „*Trenul globalizării nu poate fi întors din drum. Dacă vrem ca America să se afle pe drumul cel bun nu avem altceva de făcut decât să conducem acest tren*”⁷. Și din momentul în care SUA au catalogat globalizarea ca fiind cheia rezolvării tuturor problemelor politice, economice și sociale post războiul rece, majoritatea celorlalte țări au văzut în globalizare un proces pozitiv și inevitabil, o ideologie la modă în era postideologie, deoarece prefigura un viitor mai bun pentru toate țările și pentru toate categoriile sociale. Multinaționalele din țările foarte bogate au susținut procesele de globalizare, ele devenind adevăratele avangărzi ale reglementărilor politice și economice, care trebuia să constituie cadrul general concurențial, în care SUA constituia hegemonul global. Pe moment, hegemonia americană, urmată îndeaproape de celelalte state puternic industrializate, a cunoscut o oarecare legitimitate socială, în sensul că exportul de capital asigura o oarecare dezvoltare economică a țărilor mai puțin dezvoltate, iar exportul dirijat de către multinaționale din aceste țări spre țările hegemonice ofereau cetățenilor din acestea produse de calitate la prețuri mai mici, prețuri mai mici decât cele ale produselor similare realizate pe plan local. Oricum, globalizarea a fost în măsură să susțină iluzia unor țări hegemonice, prin firmele lor globalizatoare, ca și a

⁶ Bill Clinton, *Din cuvântul său la Forumul Economic Mondial*, 29 ianuarie 2000.

⁷ Bill Clinton, *Cuvântare la Universitatea Nebraska*, 8 decembrie 2000.

unor țări dominate, dar care-și explicau supunerea prin tendințe aproape ne semnificative de creștere a activității economice proprii, urmate de creșteri la fel de ne semnificative ale nivelului de trai social. Totul a fost consfințit în numeroase acorduri globale, care nu mai consacrau sintagmele de *țări hegemonice* și *țări supuse sau dependente*, ci de țări care se angajau să susțină liberalizarea comerțului, capitalurilor și forței de muncă. Acest cadru al globalizării a făcut ca unele țări asiatice, în frunte cu China, să cunoască ritmuri de dezvoltare nemaîntâlnite, iar SUA și celelalte mari puteri economice ale lumii să devină țări perdante în acest sens.

Acordurile mondiale cu privire la asumarea responsabilităților statelor în fața cerințelor globalizatoare ale firmelor au făcut ca SUA să mediteze asupra corelației suveranitate națională și acord interguvernamental, acordându-se prioritate politică suveranității naționale. Din acest moment, trenul globalizării a rămas fără conductor, numeroasele sale vagoane continuând să înainteze, fără a mai avea o destinație sigură, ceea ce produce mare neliniște în rândul călătorilor.

Actualitatea dilemei: a conduce sau a domina. Nu a trecut mult timp de la adoptarea cadrului normativ al globalizării, și societatea americană a început să cunoască reacții interne de împotrivire la consensul internațional al globalizării, consens pe care ea l-a încurajat și în fruntea căruia s-a situat de pe poziția de hegemon recunoscut. Sindicatele au început să critice globalizarea deoarece au constatat că multe din locurile proprii de muncă au fost transferate în străinătate. Mai mult, migrația forței de muncă dinspre țările sărace spre țările bogate, inclusiv în SUA, s-a identificat a fi o realitate ce se opunea tendințelor urmărite de către acestea în ceea ce privește creșterea salariilor. Lupta sindicatelor pentru un nivel salarial mai mare a fost compromisă, prin angajarea de muncitori străini care acceptau salarii mult mai mici decât forța proprie de muncă. Angajându-se plener în direcția subordonării întregii vieți politice regulilor pieței, SUA a constatat, în timp, un efect paradoxal, statul națiune american, ce punea pe primul plan suveranitatea politică, a fost obligat să fie de acord cu ideile conform cărora suveranitatea națională a devenit o realitate anacronică, din moment ce întregul angrenaj al pieței era reglementat global, de către entități suprastatale, în legătură cu care SUA aveau responsabilități la fel ca oricare altă țară. Oficialități ale mediului politic intern al SUA au întrprins demersuri politice din care rezultă convingerea ca SUA să nu-și schimbe

propriile legi pentru a oferi compensații pentru pierderile suferite de către alte state în relațiile reciproce și, dimpotrivă, să obțină în cadrul tratatelor comerciale mondiale anumite bariere discriminatorii în legătură cu numeroase produse, ceea ce a produs stupeoare și nemulțumiri în rândul țărilor sărace. Unele discordanțe au apărut și în raporturile comerciale cu țările din UE, care au formulat acuzații către SUA conform cărora afacerile comerciale americane sunt favorizate, cerând, la rândul lor, măsuri compensatorii.

Administrațiile SUA au susținut globalizarea ca fiind un concept propriu american, dar au lăsat să se înțeleagă că atunci când acordurile internaționale intră în coliziune cu ceea ce se înțelege a fi suveranitatea americană, orice angajament american este supus reinterpretării. Administrația americană a semnat *Protocolul de la Kyoto*, dar nu a făcut nimic pentru a fi implementat. A semnat convențiile comerciale mondiale, pe care nu le-a implementat. De curând, noua administrație americană a denunțat toate tratatele internaționale la care SUA sunt parte, atâta vreme cât prevederi ale acestora lezează principiul suveranității americanilor. În aceste condiții, globalizarea a devenit o religie ce a rămas fără biserică. Deja SUA încearcă să ridice garduri de protecție la frontiere pentru a opri migrația forței de muncă, cere marilor sale firme globalizatoare să-și restrângă afacerile în alte țări și să se preocupe exclusiv de binefaceri pentru poporul american, ridică bariere comerciale de netrecut pentru produsele ce provin din alte țări, solicită echilibrarea balanței comerciale, instituie taxe vamale, generează reapariția naționalismului politic și economic. Din acest moment, se degajă percepția globală că, SUA nu mai sunt interesate de conducerea globalizării, ci de a-și asigura o existență dominantă.

Globalizarea actuală, susținută de marile puteri ale lumii, a primit o lovitură decisivă din momentul în care statul hegemon al lumii, SUA, a dispus că nu mai respectă convențiile mondiale la care este parte, deoarece principiile acelor convenții nu mai corespund intereselor sale naționale. Lumea globalizată – bazată pe libertatea circulației capitalului, mărfurilor și forței de muncă – este consternată, deoarece statul conducător face notă comportamentală discordantă. Țări care și-au clădit prosperitatea tocmai pe principiile globalizării susținute de SUA, țările din UE, Canada, China, Japonia, țările Americii de Sud etc. sunt puse în situația să gestioneze

raporturile dintre ele după convențiile adoptate și să conceapă noi raporturi numai cu SUA.

Prin *Declarația Mileniului a Națiunilor Unite*, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la cea de-a 54-a sesiune, au fost reafirmate principiile fundamentale care ar trebui să stea la baza ordinii juridice internaționale, principii susținute și de *Summit-ul OSCE de la Istanbul, din 2000*, dar care, din nefericire au început să fie ignorate, punând statele lumii în imposibilitatea de a mai avea repere de referință la gestionarea raporturilor dintre ele. Ca atare, sunt justificate aprecieri de genul: „*În pofida acestor poziții adoptate de ONU și de OSCE, în ultimii ani se încearcă o diminuare până la negare a importanței respectării principiului neamestecului în treburile interne ale statelor; mai mult, se susține că, în actualele condiții istorice, s-ar putea impune un alt principiu, anume cel al dreptului la ingerință în aceste treburi interne. În mod concret, un astfel de drept s-ar putea referi la protecția drepturilor omului, care, în actualele condiții, ar ieși de sub jurisdicția statelor și ar trece sub răspundere internațională; de aici postularea unui drept la ingerință în problemele umanitare.*”⁸

Toate aceste exemple demonstrează enormele riscuri la adresa securității europene și mondiale, din moment ce „*Noua doctrina americană a auto-apărării preventive constituie, fără îndoială, o tentativă de a răsturna disciplina folosirii forței conținută în Carta Națiunilor Unite, în particular în art. 2, alin. 4 al acesteia. Data fiind natura imperativă și cu adevărat fundamentală a acestei ultime norme, pe care se sprijină tot sistemul internațional, respectarea sa ar trebui să însemne fie trecerea la o nouă fază istorică, marcată de relegitimarea războiului ca instrument al relațiilor internaționale și pe prăbușirea principiului egalității suverane a statelor, fie să constituie o infracțiune internațională.*”⁹ Inspirată dintr-o frază a Președintelui SUA „*Vom coopera cu alte națiuni pentru a contesta, a avea control și a bloca eforturile inamicilor noștri de a dobândi tehnologii periculoase. Și, ca o chestiune de bun simț și de auto-apărare, America va acționa împotriva oricăror asemenea amenințări care apar, înainte de a fi pe deplin constituite*” strategia războiului preventiv ce

⁸ Constantin Vlad, *Relații internaționale politico-diplomatice contemporane*, Editura Fundația României de Măine, București, 2001, p. 89.

⁹ Fabio Marcelli, *Gli contro il diritto internazionale l'iliceita della guerra preventive*, în revista *Giano. Pace, ambiente, problemi globali*, no. 42/2002.

decurge din Strategia de Securitate Națională a SUA, 2002, consacră următoarele direcții importante de acțiune în plan internațional „*acțiune directă și continuă, cu toate mijloacele puterii de stat; ținta imediată este terorismul transnațional; amenințarea trebuie distrusă înainte de a atinge SUA; dacă este necesar SUA vor acționa singure; SUA vor acționa preventiv, în autoapărare; SUA vor obliga statele să înceteze sponsorizarea, sprijinul sau găzduirea teroriștilor.*”¹⁰

Referitor la dreptul de a interveni cu trupe oriunde în lume, președintele Benjamin Harrison a spus: „*Noi, americanii, nu avem împuternicire de la Dumnezeu să facem ordine în lume*”¹¹, dar mulți președinți ai SUA nu au luat în considerare cuvintele sale.

Vechea globalizare a eșuat. Se dorește o globalizare care să se supună intereselor statului hegemon, SUA. În caz de nesupunere, orice stat, chiar și foștii aliați pot fi considerați că au trecut în axa răului, cu suportarea tuturor consecințelor: economice, financiare și militare. O globalizare în care principiul de bază este *cine nu este cu mine este împotriva mea*. Un avertisment global care face trecerea de la *globalizarea noastră la globalizarea mea*.

„*Diversificarea și creșterea exponențială a factorilor de risc în contextul actual al globalizării, creează un mediu propice coagulării unor noi paradigme, definirii unor termeni și concepte noi, care își pun amprenta pe întregul areal conceptual și acțional al vieții sociale și militare.*”¹²

Ca atare, democrația consensului prin impunerea excepționalismului american este deja istorie. Sfidarea legăturilor democratice din partea SUA duce la refacerea alianțelor care au generat chiar și cele două conflicte mondiale, duce la rescrierea sau scrierea de hărți, în baza cărora se pun germenii unor noi politici economice și politice de bloc. Globalizarea de tip americană nu se mai sprijină pe consens, ci pe interes național. În plan intern, americanii apără legile democrației, în plan extern SUA devine campioana

¹⁰ Paul Hirst, *Război și putere în secolul 21. Statul, conflictul militar și sistemul internațional*, Editura Antet, București, 2001, p.14-16.

¹¹ Cormac O'Brien, *Viețile secrete ale președinților americani*, Editura Litera, 2011, p. 134.

¹² Benone Andronic, Eugen Siteanu, „Metode și tehnici folosite în domeniul managementului logistic”, în *Revista de Științe Militare*, Nr. 4 (41), Anul XV, 2015, p. 47.

impunerii cu orice preț a intereselor americane. America nu mai dorește să conducă, ci să domine. America nu mai acceptă pe nimeni ca egal.

Alianțe tradiționale sunt pe cale de a se destrăma, iar altele sunt pe cale de a se înfiripa, așa cum este aceea dintre SUA și China pe baza conceptului „New Relation between the Great Powers” și a celor denumit „Harmonious International Society”¹³.

Zona globalizatoare gen Uniunea Europeană s-a trezit fără de repere care s-o încurajeze și s-o stimuleze. Lumea se întreabă, zona europeană va asimila paradigmele dominării sau va consolida procesele de integrare? Realitatea imediată ne face să credem că deja, în sferele înalte ale forumurilor europene se discută despre țări de mâna întâi și de țări de mâna a doua, de integrare cu mai multe viteze, de impunerea de sancțiuni politice și financiare pentru acele țări care nu sunt destul de ascultătoare. Ca atare, dilema a conduce sau a domina devine de mare actualitate și pe pământ European.

România a dorit integrarea. Uniunea Europeană a condiționat-o. Imediat după 1989, mirajul integrării în Uniunea Europeană a cuprins în majoritate societatea românească. Sondajele de opinie au reliefat faptul că românii se aflau de departe în fruntea statelor foste comuniste care doresc integrarea. Drumul integrării a fost desigur condiționat și a avut un parcurs istoric, astfel: 1 februarie 1993 – România a semnat Acordul European, ce institua o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele lor membre, pe de altă parte; iunie 1995 – România a depus cererea de aderare la Uniunea Europeană; în iulie 1997 – Comisia Europeană a adoptat Agenda 2000, care includea *Opinia asupra cererii de aderare a României la Uniunea Europeană*; în noiembrie 1998 - Comisia Europeană a publicat primul *Raport de Țară privind procesul de aderare a României la Uniunea Europeană*; în iunie 1999 – România a adoptat *Planul Național de Aderare la Uniunea Europeană*; în decembrie 1999 – la Helsinki, Consiliul European a decis începerea negocierilor de aderare cu șase țări candidate, printre care și România; în februarie 2000 – în cadrul reuniunii Consiliului UE pentru Afaceri Generale, dedicată lansării Conferinței Interguvernamentale, s-au deschis oficial negocierile de aderare

¹³ Eugen Siteanu, Mircea Udrescu, „Impactul NATO asupra ordinii mondiale”, în *Revista de Științe Militare*, nr. 2 (55), Anul XIX, 2019, p. 52.

cu România; la 20 noiembrie 2002 – Parlamentul European a luat în considerare data de 1 ianuarie 2007 ca dată-țintă pentru aderarea României la Uniunea Europeană; la 12-13 decembrie 2002 – Consiliul European de la Copenhaga a decis asupra aderării a 10 noi state membre și a adoptat foile de parcurs pentru România și Bulgaria; la 26 marti 2003 – Comisia Europeană a prezentat ediția revizuită a Parteneriatului de Aderare cu România; în 17 decembrie 2004 – la Consiliul European de la Bruxelles, România a primit confirmarea politică a încheierii negocierilor de aderare la Uniunea Europeană; la 13 aprilie 2005 Parlamentul European a dat undă verde aderării României și Bulgariei la Uniunea Europeană; la 25 aprilie 2005 – în cadrul unei ceremonii oficiale, desfășurate la Abația de Neumunster din Luxemburg, președintele României a semnat Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană; la 1 ianuarie 2007 – România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Tratatul de aderare a prevăzut că, dacă există deficiențe grave în transpunerea și punerea în aplicare a acquis-ului în domeniile economic, piața internă și, respectiv, justiție și afaceri interne, pot fi adoptate măsuri de salvagardare într-un termen de până la trei ani de la data aderării.

Aderarea României a fost însoțită și de o serie de măsuri de acompaniere specifice, instituite pentru a preveni sau pentru a remedia deficiențele în domeniile siguranței alimentelor, fondurilor agricole, reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției. Pentru ultimele două componente a fost stabilit un mecanism de cooperare și verificare (MCV) cu scopul de a îmbunătăți funcționarea sistemului legislativ, administrativ și judiciar și de a remedia deficiențele grave în lupta împotriva corupției.

Forțele care s-au pus în fruntea celor ce doreau aderarea au promis ceea ce întregul popor dorea: o viață asemănătoare cu cea a celor ce trăiau în Uniunea Europeană. Cele câteva voci care atenționau asupra faptului că integrarea europeană presupune și riscuri serioase asupra economiei naționale au fost complet ignorate sau acoperite de ridicol mediatic. Acum, în 2019, realitatea integrării în Uniunea Europeană este prezentată părtinitor.

Cei care susțin în continuare binefacerile integrării României în Uniunea Europeană aduc argument de maniera: aderarea României oferă avantaje în sensul că aceasta se poate manifesta liber pe o piață mare și bine organizată; paradigma progresului economic și social ține de liberalizarea

circulației capitalurilor, mărfurilor și forței de muncă pe această piață; România poate accesa fonduri europene nerambursabile; peste trei sferturi din comerțul exterior al României se desfășoară cu țări din Uniunea Europeană, ceea ce demonstrează ridicarea calitativă a produselor românești; România a cunoscut o dezvoltare economică peste media europeană; firmele private cu capital autohton reprezintă deja peste 90% din firmele ce operează în România; românii pot circula liber în spațiul European, devenind cetățeni europeni etc.

Corul celor care aduc critici serioase asupra modului în care s-a desfășurat procesul de integrare a României în Uniunea Europeană este condus de profesorul Constantin Ciutacu, fost ministru secretar de stat, neimplicat politic, și director al Institutului de Economie al Academiei Române. În cadrul unui interviu, acesta a făcut următoarele afirmații: „În 1989, infrastructura industrială situa România în primele 10 țări din Europa. Putem spune că începusem să ne integrăm acceptabil cu economiile mari ale lumii. Exista platforma Pipera, creată de francezi, unde se construiau calculatoare. Autocamioanele și autobuzele fabricate la Brașov și București erau patente germane. Avioanele Rombac erau cumpărate de la englezi. Locomotivele de la Electroputere Craiova erau patent elvețian. La Reșița se fabricau motoare de vapoare după licența Renk din Germania. Centrala nucleară de la Cernavodă provenea din Canada. România era a treia țară din lume, după SUA și Japonia, care fabrica anvelope gigant pentru autobasculante de peste 110 tone. Doar două țări din lume făceau șuruburi cu bile: România și Japonia. Acestea se foloseau în industria nucleară și aerospațială. Afirmația lui Petre Roman, conform căreia industria românească era un morman de fiare vechea fost cea mai nefericită declarație de politician de după 1989, care ne urmărește până azi.”¹⁴ Referindu-se la industrie, că e de dat la fier vechi, fostul prim-ministru dorea să spună lumii că întreaga economie a României comuniste nu merita doi bani. Ca să combatem această viziune, cităm date statistice la întâmplare, din diferite domenii: România producea 14 milioane de tone de oțel în 1985; azi, doar 3 milioane. Producea 400 000 tone de aluminiu, azi produce pe jumătate. Produceam 19 milioane de kilowați, față de 700 000

¹⁴ Constantin Cojocaru, articol-interviu, *Clasa politică este terminatorul României moderne*, Cuvântul liber, nr. 172, 29 mai 2018.

kilowați, cât producem în prezent. Ieșeau pe poarta fabricilor 1600 de excavatoare în 1980; niciunul azi; ieșeau 71 000 de tractoare; niciunul azi (am construit fabrici de tractoare în Egipt și Iran, care funcționează și acum, în timp ce în România au murit). Fabricam 600 de vagoane de pasageri pe an în 1984; azi, niciunul. Cât despre vagoanele de marfă, construiam 14 000 de bucăți pe an; azi, abia 800. În fine, produceam 144 de nave de tonaje diferite; azi, după cum se știe, nu mai producem niciuna.

A dispărut întreg sectorul industriei de textile, confecții, tricotaje (filaturi, țesătorii, fabrici de stofă și postavuri, întreprinderi de pielărie și încălțăminte, toate concepute într-un sistem integrat). A fost închis sectorul agroalimentar (36 fabrici de zahăr, fabricile de ulei, de preparate din carne, de lapte și produse lactate, zeci de fabrici de nutrețuri combinate etc.); nu mai sunt majoritatea fabricilor din industria lemnului și mobilei, din industria cimentului, a lacurilor și vopselelor, a medicamentelor, din sectorul construcțiilor de mașini, al exploatărilor miniere de feroase și neferoase, de cărbune etc. S-au desființat întreprinderile agricole de stat și cele de mecanizare a agriculturii, stațiunile de cercetări agricole și, în general, marea majoritate a institutelor de cercetare-proiectare. Au dispărut industria electronică, electrotehnică, de mecanică fină, optică, automatizări etc. Baza națională de soiuri de plante și rase de animale a fost pulverizată. România nu mai are un pachet național de semințe, soiuri, hibrizi, de culturi cerealiere, plante tehnice, legume etc. A fost distrus aproape în totalitate sistemul de irigații, construit prin îndatorarea dureroasă de la Banca Mondială, pentru a cărei plată românii au contribuit zeci de ani. Au fost abandonate programele de combatere a eroziunii solului, de îndiguiri și desecări, dar și cele de irigații în curs (canalul Siret-Dunăre sau București-Dunăre).

Întreaga economie națională a fost pur și simplu pulverizată și lăsată fără nicio logică structurală. Treptat, România s-a transformat într-un paradis al multinaționalelor care controlează industria, agricultura, transporturile, construcțiile, comerțul, sectorul financiar-bancar etc. și care își promovează interesul propriu.

Desigur, Uniunea Europeană a constituit un miraj pentru români. Procesul de integrare reală a făcut ca viața lor să fie tot mai grea în țara lor. Ca atare, pe măsură ce economia se alinia cerințelor de integrare stabilite în capitalele europene, aproape patru milioane de români și-au căutat de lucru

în europa occidentală. Consecințele acestei semimigrații sunt greu de cuantificat.

Consecințe ale integrării asupra logisticii armatei. Logistica militară este un subsistem al logisticii generale, înțeleasă ca sistem național de dotare tehnico-materială în vederea funcționării sistemice.

Pornindu-se de la conținutul logisticii de marketing, unii cercetători au început să utilizeze tot mai des sintagma de *logistică industrială*, care desemnează dimensionarea optimă a fluxurilor de materiale și a operațiilor legate de acestea. Se au în vedere atât optimul decizional, de comandă, cât și cel de instrumentare fizică – de depozitare, sortare, manipulare, transport etc. Această abordare a logisticii face să se schimbe concepția prin care operațiile legate de depozitare, sortare, manipulare etc. nu ar contribui la sporirea valorii produsului, cu una nouă, care argumentează faptul că valoarea unui produs este strâns legată de apariția acestuia în momentul și la locul cerute de consumatori, ceea ce a stat la baza filozofiei de producție și de desfacere a clienților exprimată de formula *Just in time*, care demonstrează că lipsa unei sincronizări producție-consum face să scadă valoarea de întrebuințare a produsului, cu implicații majore asupra indicatorilor de eficiență ai firmei.

Atent la mutațiile politice, economice și sociale, cunoscutul sociolog Ilie Bădescu a apreciat că „...știința, în general, trebuie să acumuleze acele tipuri de capacități prin care se poate controla spațiul și timpul, dar tocmai crearea și acumularea acestor capacități reprezintă principala preocupare a logisticii în domeniul fiecărei științe (...) ea a devenit posibilă grație sintezei dintre Logistică, instituții și computer. Termenii englezi CIM – *Computer Integrated Manufacturing* și CIL – *Computer Integrate Logistics* reprezintă faza computerizării operațiilor logistice. În acest moment știința capătă puteri egale cu ale religiei și filozofiei, în sensul că poate controla, ba chiar interveni în succesiunea secvențelor temporale, transformând secvențele temporale succesive în secvențe sincronizate și deci simultane sau reversibile. Prin unirea logisticii computerizate cu instituția a rezultat managementul logistic sau logistica instituțională... Din punct de vedere

logistic, astăzi se trece de la instituția mică la instituția megalitică, pe care nici statele naționale foarte puternice n-o mai pot controla."¹⁵

Este lesne de înțeles că logistica a evoluat și evoluează, iar din momentul în care a încorporat știința, răspunzând de funcționarea eficientă a oricărui sistem social, în interacțiunea dintre acestea, logistica a căpătat dimensiuni globale, propagându-se ca o religie, fiind indubitabil în slujba unor instituții politice.

În practica socială contemporană, *logistica globală* sugerează grupurilor sociale și, în același timp, le constrânge să desfășoare toate activitățile eficiente, eficiente și armonioase, sub amenințarea că entitățile organizatorice ce nu pot să gestioneze aceste comandamente sunt eliminate din competiția către un viitor al civilizației și competenței. De fapt, logistica globală își are sorginea în literatura consacrată firmelor multinaționale, care au generat și au susținut globalizarea cererii și ofertei, pentru ca, în scurt timp, de la procesele globalizatoare să se ajungă la o economie globalizată, un fel de *Pat al lui Procust* atât pentru firme cât și pentru economii naționale.

Dezvoltarea logisticii militare a fost determinată, înainte de toate, de eliminarea subiectivismului în dotarea și înzestrarea unităților și marilor unități, precum și de mutațiile pe care le-a generat progresul tehnic în toate domeniile de activitate cu conținut militar, întregul ansamblu logistic obținând o importantă recunoaștere internațională, prin integrarea României în NATO și în Uniunea Europeană.

Chiar dacă se observă că în multe domenii de activitate, logistica se rezolvă după principiile lui *se poate și așa*, pentru logistica militară pledăm pentru învățământ specializat de logistică, pentru specialități de logistică, pentru o traiectorie riguroasă în carieră a cadrelor de logistică, pentru lucrul bine făcut în acest domeniu.

Dincolo de formele actuale de definire a logisticii, ca știință, specializare și profesie, esența logisticii militare se exprimă prin modul în care trupele sunt deservite la pace și în campanie. Din această perspectivă, logistica militară a fost supusă la implicații ce decurg din procesele

¹⁵ Ilie Bădescu, *Logistica instituțională și structura câmpului politic*, comunicare la Simpozionul internațional „România peste 50 de ani”, Sinaia, 1992, volum cu același titlu, p. 3-4.

integrării României în structurile euroatlantice, astfel: din moment ce armata în general a suferit transformările cerute de compatibilitatea cu armatele NATO și logistica acesteia a trebuit să se adapteze cadrului logistic specific armatelor partenere; cerințele de standardizare a dotării trupelor în teatrele de acțiuni militare au determinat măsuri de dotare similară cu cea specifică trupelor partenere, ceea ce a impus renunțarea la dotările militare tradiționale; înlocuirea tehnicii de luptă și materialelor adiacente cu elemente standardizate din import a făcut ca cererile logistice adresate industriei naționale să se diminueze dramatic, ceea ce a avut drept consecință falimentarea industriei proprii de apărare și închiderea multor locuri de muncă; din moment ce cererea pe plan național de mijloace tehnice și materiale adiacente s-a diminuat a scăzut și efortul național de cercetare în domeniile de apărare, ceea ce a avut drept consecință falimentarea tuturor centrelor de cercetare și proiectare cu aplicabilitate în domeniile apărării; paradigma logistică a înzestrării cu forțe proprii a fost înlocuită cu paradigma înzestrării armatei de pe piața europeană și euroatlantică; adoptarea sistemelor de externalizare a serviciilor cu specific militar a făcut ca hrănirea, echiparea și mentenanța actuală să se realizeze după principiile economiei de piață, cu costuri din ce în ce mai mari și cu servicii de calitate îndoielnică; lipsită de fluxurile specifice de producție, logistica militară este dependentă plener de alocațiile financiar-bugetare, ceea ce face ca predictibilitatea în domeniu să fie pusă sub semnul întrebării; renunțarea la sistemele logistice tradiționale a produs mutații serioase în procesele specifice de învățământ și la asigurarea traiectoriei în carieră a cadrelor de logistică; nevoile de dotare a efectivelor au devenit din ce în ce mai mari, deoarece militarii pot să compare propria dotare cu cea a militarilor cu care cooperează la îndeplinirea misiunilor comune, iar rezolvările acestora îmbracă tot mai mult aspecte politice și de interese economice ce depășesc capacitățile de decizie ale celor ce acționează nemijlocit în logistică; lipsa corelațiilor de fluxuri logistice interne dintre economia națională și armată au făcut să apară o abundență de literatură logistică, de natura strategiilor, doctrinelor și regulamentelor care amplifică demersurile birocratice lisite de sens practic etc.

Concluzii

Adaptarea logisticii militare la cerințele unei depline integrări în logistica militară a satelor membre ale Alianței Nord Atlantice și Uniunii Europene lasă impresia adoptării formelor fără fond, care își justifică starea de lucruri după principiul *se poate și așa*, gășind rezolvări desfășurate în pripă la situații concrete de hrănire a efectivelor, de echipare a acestora, de menținere în stare de funcționare a cazărmilor, de asigurare a mentenanței tehnicii din dotare etc. Din momentul în care economia națională a fost destructurată de marea industrie, logistica militară a fost golită de predictibilitate, fiind departe de a fi perfectă și cu un grad ridicat de funcționalitate. Desigur, nu credem că înainte a fost mai bine, dar pentru a rămâne optimiști noi credem că ceea ce azi pare că nu este bine, în mod sigur nu este mai rău decât ceea ce a fost bine înainte.

BIBLIOGRAFIE

- *** SMAp. - 38/14.05.2018, *Doctrina logisticii întrunite a Armatei României*, București, 2018.
- ANDRONIC B., SITEANU E., „Metode și tehnici folosite în domeniul managementului logistic”, în *Revista de Științe Militare*, Nr. 4 (41), Anul XV, 2015.
- BĂDESCU I., *Logistica instituțională și structura câmpului politic*, comunicare la Simpozionul internațional „România peste 50 de ani”, Sinaia, 1992.
- BRZEZINSKI Z., *Marea dilemă: a domina sau a conduce*, Editura Scripta, București, 2005.
- COJOCARU C., articol-interviu, *Clasa politică este terminatorul României moderne*, Cuvântul liber, nr. 172, 29 mai 2018.
- GUILLERMO De la Dehera, *Învingători și învinși în globalizare*, Editura Historia, București, 2007.
- HIRST P., *Război și putere în secolul 21, Statul, conflictul militar și sistemul internațional*, Editura Antet, București, 2001.

MARCELLI F. *Gli contro il diritto internazionale lilecita della guerra preventive*, în revista *Giano. Pace, ambiente, problemi globali*, no. 42/2002.

O'Brien C., *Viețile secrete ale președinților americani*, Editura Litera, 2011.

PORTER M., *The Competitive Advantage of Nations*, free Press, New York, 1990.

SITEANU E., UDRESCU M., „Impactul NATO asupra ordinii mondiale”, în *Revista de Științe Militare*, nr. 2 (55), Anul XIX, 2019.

VLAD C., *Relații internaționale politico-diplomatice contemporane*, Editura Fundația României de Mâine, București, 2001.

